

SZUBOTICA
MAJ JOVIN TRG
Telefonok
Kiadóhivatal 8-58
Szerkesztőség 6-10. 6-53

NAPILÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Szerkesztőség 165 dinár
egy hónapra 55 dinár
Szerkesztőség
Kiadóhivatal 8-58
Szerkesztőség 6-10. 6-53

XXX. ÉVFOLYAM

SZUBOTICA, 1929. NOVEMBER 11.

308. SZÁM

HÉTFŐ

Macdonald nagy beszéde amerikai utjáról, a Rajnavidék problémájáról és a Népszövetségről

A miniszterelnök kijelentette, hogy az angol népet érzelmi kapcsok fűzik flottájához — A visszamaradt angol csapatok december 15-éig elhagyják a Rajnavidéket és a jövő év közepéig a francia megszállást is likvidálják

Anglia örömmel látja egykori ellenségének talpraállását

Londonból jelentik: *Macdonald* szombaton a nemzeti munkásklubban nagy beszédet tartott amerikai utjáról és a tengeren túl szerzett impresszióiról.

A miniszterelnök bevezető szavaiban annak a reményének adott kifejezést, hogy magatartásával sikerült megértetnie Amerikával azt, hogy nem mint a szocialista párt vezére, hanem mint az egész angol nemzet képviselője tárgyalt Amerikában.

Kijelentette *Macdonald*, hogy az Egyesült-Államok vezető politikusaival folytatott tárgyalásai során azt igyekezett megértetni, hogy

az angol nemzetet mély érzelmi kapcsolatok fűzik hajóhadához és a legkevésbé sem jelent háborus szándékot az a körülmény, hogy Anglia ragaszkodik flottájához.

— Mulatságosnak találtam — folytatta *Macdonald* — hogy

Newyork kikötőjében csatahajók üdvözöltek, holott épen azért mentem Amerikába, hogy a flottaszerezés ügyében folytassam le a tárgyalásokat.

A miniszterelnök ezután a Rajnavidék kiürítésének kérdéséről beszélt és hangsúlyozta, hogy

Anglia a Rajnavidék kiürítése alkalmából is megmutatta, hogy becsületessé és nyugalommal ellenél, aki örömmel látja egykori

ellenségének talpraállását.

— E pillanatban — mondotta az angol miniszterelnök — az angol megszálló csapatok kétharmad része már uton van hazafelé.

A visszarendelt csapatok legkésőbb december 15-ikéig elhagyják a Rajnavidéket.

A rajnavidéki francia csapatok távozásáról *Macdonald* azt mondotta, hogy

a megszálló francia csapatok nagy száma akadályozza a kiürítés gyors tempóját, mindamellett legkésőbb a jövő év közepén francia katonák sem lesz már a Rajnavidéken.

Macdonald ezután a hágai konferenciáról beszélt, majd *Stresemann* érdemeit méltatta. *Briand*-ról is megemlékezett és kijelentette, hogy a francia külügyminiszter neve örökké kapcsolatban marad Európa talpraállásának történetével.

Az angol miniszterelnök végül a Népszövetség egyre növekvő erkölcsi tekintélyét méltatta és kijelentette, hogy a népek

ma holnap jobban fognak föl a Népszövetség egyetlen honfoglalásának mint a nemzetek fegyvercsörtetésétől.

— Ha ezt elérjük — fejezte be beszédét *Macdonald* — akkor nyugodt lélekkel állíthatjuk, hogy megteremtettük az igazi békét.

A tervezet zárófejezete az együttműködés felől rendelkezik. Anstettentől keletre az esetleges tűzérési tüzet el fogják zárni olyképp, hogy

az északkelti szövetség csapatai támadásba indulnak és házbakapják a tűzérészet, úgy-hogy a Reichsbanner-esapatok azután Sanct Pöltenig juthassanak.

A német Reichsbanner betörési szándékának ki-pattanása Bécsben bombaként hatott. A további fejleményeket nagy izgalommal várják.

Élete legszebb beszédét mondotta Briand szombaton

A francia sajtó pártkülönbség nélkül méltatja a külügyminiszter nagy erkölcsi győzelmét

Párisból jelentik: A francia sajtó pártkülönbség nélkül részletesen foglalkozik *Briand* szombati beszédével és valamennyi lap elismeri a beszéd rendkívül nagy sikerét.

Az *Echo de Paris* szerint *Briand* még egy ízben sem ragyogtatta szónoki képességeit olyan fényben, mint szombaton, amikor élete legszebb beszédét mondotta. A mi a beszéd lényegét illeti, a lap szerint el kell ismerni, hogy *Briand* nem hagyja magát eltántaritani kitűzött programjától.

A radikálpárti *Republique* szerint a baloldal sajnálja, hogy *Briand* nem foglalkozott részletesebben a hágai konferenciával és hogy nem terjeszkedett ki beszédében a nemzetközi jóvátételi banknak adandó meghatalmazás kérdésére.

A szocialista *Populaire* is kidomborítja *Briand* szombati nagy erkölcsi győzelmét. Abban a tényben, hogy ezuttal a jobboldali többsége a baloldallal szavazott, a lap annak bizonyítékát látja, hogy Európa talpraállításának eszméje győzedelmeskedett a pártérdekek fölött.

Enyhült a feszültség a lengyel politikában

Pilsudszky elismerően nyilatkozott a szocialistákról

Varsóból jelentik: A lengyel politikai életben uralgó nagy feszültség szombaton jelentékenyen csökkent. *Pilsudszky* ugyanis békülékeny cikket írt, amelyet valamennyi varsói lapnak átadott közlésére.

Pilsudszky azokkal az ünnepekkel kapcsolatban, amelyeket a lengyel szocialisták rendeznek 1904-ben vértanu halált elvtársaik emlékére, rendkívül hűzelgő hangon nyilatkozik a szocialistákról és

a szocialista pártot a lengyel nemzeti mozgalmak előharcosának nevezi.

Pilsudszky békülékeny hangú cikke egész Lengyelországban nagy felháborítást keltett. Politikai körökben az a vélemény, hogy a *marshall erőszak alkalmazása nélkül próbál közeledést létrehozni a baloldallal* és ennek a célnak az érdekében írta meg szenzációs cikkét.

A német Reichsbanner be akar vonulni Ausztriába, a Schutzbund támogatására

A berlini Der Tag szenzációs leleplezése a készülő akcióról

Bécsből jelentik: Politikai körökben igen nagy felháborítást keltett a berlini *Der Tag* leleplezése, amelyben a lap nem kisebb dologról számol be, mint arról, hogy a német szociáldemokraták harcosszervezete, a Reichsbanner fegyveres támogatást készül nyújtani a Schutzbundnak.

A *Der Tag*-nak sikerült a felvonulási tervet megszerzeni, amely olyan körülményekkel készült, mintha a német hadsereg akarná megszállni Ausztriát. A lap szerint a felvonulási terv mindenekelőtt

a vasúti szolgálat biztosításáról és a Reichsbanner tagoknak Ausztriába való szállításáról gondoskodik.

»Három vonatszerelvény — írja elő a tervezet — a drezdai vasúti műhelyben tartandó készületben, mint tartalékállomány, félíg rendezetlen állapotban. — Innen kell az első vonatnak elindulnia Hof-Pilsenen át Linzbe. A tervezet erre az utra tíz és félórát szán. A tervezet szerint

a Reichsbanner tagjait szállító vonatokat a

cseszlóvák vasutas szakszervezet akadálytalanul továbbítja.

A többi vonatot Passaun át vezetik Ausztriába.

A tervezet szerint a két első vonat biztosításaként az osztrák vasutasok erős készültsége mellett történik a szállítás Linzbe, ahonnan az Enus-völgyi vonalon Steyer felé továbbítják.

»Steyerban a tervezet szerint lefoglalás után bevonandó az ottani kocsigyár kocsiparkja. A vonat Sanct-Valentinig az osztrák védőszövetség által szabadon tartandó. Így lehetővé válik a zavartalan szállítás.«

A terv megállapítja, hogy az egyes vonatok hol veszik fel a köztársasági védőrség felsőausztriai osztagait, hogy azután a Reichsbanner-alakulatokkal együtt Bécs irányába továbbíthatják őket.

Bécs irányába Sanct Pöltenről a mellékvágányt két-három helyen meg kell rongálni, hogy az Alsó-Ausztriából jövő ellenakciónak elejét vegyék.

Uj zárórarendeleletet kívánnak a kereskedelmi alkalmazottak

A noviszadi magántisztviselők és kereskedelmi alkalmazottak küldöttsége Popovics Dáka bánál

Noviszadról jelentik: A noviszadi magántisztviselők és kereskedelmi alkalmazottak vasárnap délelőtt a Winkle-féle sörészarnokban *Miskulin* Jovan elnökletével nyilvános értekezletet tartottak, amelyen *Pfeiffer* Vladimir, a jugoszlávai magántisztviselők és kereskedelmi alkalmazottak szövetségének elnöke megszabott előadásban számolt be a kereskedelmi és magánalkalmazottak helyzetéről. Megállapította, hogy a jelenleg érvényben levő zárórarendelelet nem hatják végre a munkaadók és a rendelet nélkülözői a segéd-személyzet munkaidejére vonatkozó pontos megállapodásokat. A magántisztviselők és kereskedelmi alkalmazottak azt kívánják, hogy a bányászat területén új zárórarendelelet léptessenek életbe, amely egységesen szabályozza ezt a kérdést, mert eddig a tartományi főispánok saját területükön külön-külön zárórarendeletokeket állapítottak meg, amelyek egymástól eltérőek voltak. A kereskedelmi alkalmazottak azt kívánják, hogy a Szlovéniában és Dalmáciában már érvényben levő munkásvédelmi törvényt terjesszék ki az egész országra. Foglalkozott még az ipari üzemekről szóló törvényjavaslattal, amelyet most készítenek elő a szociálpolitikai miniszteriumban. A kereskedelmi alkalmazottak azt kívánják, hogy erről a kérdéstről az összes érdekeltet előzetes meghallgatása után készítsenek új törvényjavaslatot.

Pfeiffer Vladimir szövetségi elnök vezetésével vasárnap délelőtt a magántisztviselők és kereskedelmi alkalmazottak nagyobb csoportja tisztelt *Popovics* Dáka bánál, akinek memorandumot adtak át a mai ülés határozatairól és kérték a bán pártfogását. A bán közölte a küldöttséggel, hogy a kérdést tanulmányozni fogja és a legnagyobb jóakarattal viseltetik az ügy iránt.

Három évre ítélték a beogradi félmillió sikkasztás tettesét

A sikkasztó pénzbeszedő öt bűntársát is elítélték

Beogradból jelentik: A beogradi törvényszéken szombaton tartották meg a főtárgyalást Antonijevics Velimir pénzbeszedő és társainak bűntényében. A vádlottak padján Antonijevicsen kívül még öten ültek. Deszpotovics Bogdán, Veliko-ivancsel gazdálkodó, Kuzmics Velibor koracsikai földműves, Vujsics Jeremie, Vujsics Ruzsa és Ubavkics Szteván pancsevi lakosok.

Antonijevics mint: emlékeztető, a beogradi Munch Testvérek cégtől, amelynél pénzbeszedői minőségben alkalmazásban állott, 470.000 dinárt sikkasztott el. Ez év szeptember ötödikén a cég egyik főnöke egy postacsekkeket adott át Antonijevicsnek azzal, hogy a 470.000 dinárra kiállított csekkeket váltsa be a postatakaréknál és az összeget fizesse le az egyik beogradi pénzügyintézményél a cég folyószámlájára. Antonijevics fel is vette a pénzt, a befizetést azonban nem teljesítette, hanem az összeggel megszökött. Amikor a pénzbeszedő három órával később sem jelentkezett, a cégnél gyanút fogtak és telefonáltak a postatakarékba, ahonnan azt a választ kapták, hogy Antonijevics *csaknem félmillió dinárt hitevé összeget készpénzben felvette és már órákkal azelőtt távozott.* Ezután azt a banket hívták fel, amelynek pénztárához Antonijevicsnek a megbízás értelmében be kellett volna fizetnie a 470.000 dinárt, innen azonban az a válasz érkezett, hogy a pénzbeszedő nem járt a bankban.

Ekkor már nyilvánvalóvá vált, hogy Antonijevics nagy összeggel megszökött. Feljelentést tettek ellene a rendőrségen, amely erőlyes nyomozást indított és október elején Szlavonzki Bródban sikerült is elfogni a sikkasztót.

A tárgyaláson Antonijevics beismerte a sikkasztást és részletesen elmondotta, hogy milyen városokban bujkált. A pénz nagy részét Antonijevics elmulasztotta. A pénzhez nem szokott ember mohóságával vásárolt össze mindent, az ország különböző városainak éjszakai mulatóiban szórta az ezreket és egy izben nyilvános botrányokozás miatt elő is állították, miután azonban nem tudták, hogy azonos a beogradi félmillió sikkasztás tettesével kisebb pénzűrséggel ellenében már más nap szabadlábra helyezték. Antonijevics öt vádlottársát az ügyesség bűnszegésséggel vádolta. Ezek valamennyien tudták a sikkasztásról és elősegítették a pénzbeszedő szökését.

A bizonyítási eljárás lefolytatása és a perbeszéd elhangzása után a bíróság délután négy órakor hirdette ki ítéletét, amely szerint Antonijevics Velimirt háromévi börtönrre, Jankovics Sztevánt egyévi börtönrre, Deszpotovics Bogdánt, Vujsics Jeremiját, Vujsics Ruzsát és Kuzmics Velibort pedig egy-egy havi elzárásra ítélte.

Negyvennégy látogatója van a szubotica francia ovodának

Gyorgyevis Jován beszámolója a szülői értekezleten

A szubotica Francia Klub vezetősége vasárnap délelőttre szülői értekezletet hívott össze a napokban felállított francia ovoda ügyében. Az ovoda ugyanis — mint ismeretes — már megkezdte működését és úgy délelőtt, mint délután rendszeres oktatásban részesülnek a gyerekek. A vasárnapi ülést főképp azért hívták össze, hogy az ovoda megnyitásával kapcsolatban felmerült kérdéseket megtárgyalják, azonkívül, hogy egy szülői bizottságot válasszanak, amely állandó felügyeletet gyakorol az intézet működése felett.

Az értekezleten, amelyen Gyorgyevis Jován, a francia klub elnöke elnökelt, a szülők nagy számmal jelentek meg. Gyorgyevis Jován beszámolt az ovoda megnyitásáról és néhány napos működéséről. Kijelentette, hogy eredetileg ötven gyermeket irattak be az ovodába, azonban betegség és más okok miatt hatan kimaradtak, úgy hogy az ovodának jelenleg negyvennégy látogatója van. Kijelentette továbbá, hogy a francia klub rajta kívül eső okok miatt nem tudta meg beváltani azt a korábbi ígéretét, hogy az ovodát egy erre a célra kibérelt és nagy kerttel rendelkező épületben helyezze el, miután a kizemelt és kibérelt helyiséget csak tavaszra kaphatja meg és ezért ideiglenesen a Frokesch-palotában kellett az ovodát elhelyezni. Az elnök hangsúlyozta, hogy a francia klub mindent megtesz annak érdekében, hogy a szülőket a felesleges kiadásoktól mentesítse és ezért az ovoda jövedelmét úgy osztja be, hogy a bevétel fedezze a kiadásokat. Felmerült azonban az a kérdés, hogy a nyári szünet alatt, amikor az ovoda működése szünetelni fog, miből kerítse elő a kiadásokat, miután ugy az ovonót, mint az ovoda többi személyzetét ezidő alatt is fizetni kell. Gyorgyevis Jován azt ajánlotta, hogy a francia klub a szülők támogatásával rendezzen hangversenyt, vagy táncmulatságot és ennek a jövedelmét fordítsák az ovoda fenntartására.

A beszámolóhoz többen szóltak hozzá és indítványozták, hogy a városhoz forduljanak támogatásért, ha anyagi segítséget nem is kapnának, mégis nagy

könnyebbé tegyék jelentene, ha a város díjtalanul adna helyiséget az ovoda céljára. Az értekezleten jelenlevő *Osztojics Szelimir* polgármester, aki szintén szülői minőségben jelent meg, kijelentette, hogy a város egyelőre nem nyújthat anyagi támogatást, azonban ő már tett ilyen értelemben felterjesztést a minisztériumhoz. Szóba került az a terv, hogy a napközli otthon helyiséget adja át a város az ovoda céljára és a napközli otthonnak más helyiséget keressenek. Abban állapodtak

meg, hogy a francia klub vezetősége érintkezésbe fog lépni a várossal ennek a kérdésnek az elintézése érdekében.

Végül megválasztották a szülői bizottságot, amely az ovoda működése felett felügyeletet fog gyakorolni. A bizottság elnöke Gyorgyevis Jován, titkára dr. Loránt Zoltán, pénztárnoka *Miladinovics Szlobodán* lett, azonkívül beválasztották a bizottságba özvegy *Marusics Kosztánét* és *Hercl Jenőné*t.

Tűz pusztított egy szubotica mészkereskedés raktárában

Leégett egy áruval telt félszer

Vasárnap reggel öt óra tájban tűz ütött ki *Sipos Sándor* szubotica mész- és faszénkereskedőnek a Sokolska ucca 6. szám alatti ház udvarában levő raktárában.

Az udvart három oldalról feltöltött félszerok veszik körül és ezek alatt nagymennyiségű mész, faszén, fa és egyéb áru volt felhalmozva. A tűz az egyik oldalszárnyát fészereben keletkezett és csakhamar nagy lánggal égett a gerendázat. Azonnal értesítették a tűzoltóságot, amely teljes szerelvényekkel késedelm nélkül kivonult a tűz színhelyére, ahol *Prodanovics Mladen* rendőrkapitány vezetésével csakhamar megjelent egy nagyobb rendőrszolgálat is a rend fenntartása végett.

A tűz nagy gyorsasággal terjedt és az a veszély fenyegetett, hogy átcsap a félszer többi részére is, ahol fa és faszén volt felhalmozva. Az udvart három oldalról házfalak zárják el és a magasra felesapodó

lángok miatt veszélyben forogtak a szomszédos épületek is, amelyeknek lakói pánikszzerűen menekültek ki a szabadba.

A tűzoltók minden törekvése arra irányult, hogy a tüzet a már menthetetlen félszerészre lokalizálják és a motorlecsakendő minden energiáját idefordították. Az égő félszerre zuduló nagy víztömegetől forni kezdett a hordókban álló oltatlan mész, amely mint egy fehér lávaolyó sísteregve tört utat magának az égő zsaratnokok között. A tűzoltók gyors és precíz munkájának meg lett az eredménye, a tűz tovaterjedését megakadályozták és elhárították a veszélyt a szomszédos házak felől is, amelyeknek a falai azonban így is megrongálódtak és több helyen megrepedeztek a lángoktól. Hét órára sikerült a tüzet teljesen eloltani. A kár meghaladja a 25.000 dinárt. A tűz okát nem sikerült megállapítani. A tűzvizsgálatot hétfőn tartják meg.

Dráma a kaszárnyában

Oktatás közben véletlenül agyonlőtte katonatársát egy nyitrai tüzerkáplár

Nyitráról jelentik: A nyitrai tüzerlaktanya egyik legénységi szobájában revolverlövés dördült el s utána rémült kiáltás és futkosás támadt a folyosón. A legénységi szoba padlóján egy fiatal tüzerkatonája hevert, homlokában egy revolvergolyó ütötte és lyukkal, melyből vércseppek gyöngyöztek. A fiatal katonára holtteste mellett füstölő revolverrel a kezében az ijedségtől dermedten állott *Juszka Sándor* tizedes, körülötte pedig a katonák nagy csoportja nézte a jelenetet.

Csakhamar megérkezett az ügyeletes katonasorvos, aki konstátálta a nyomban bedőlt haldít. A katonára holttestét a halottsházba vitték és ezzel egy időben a kaszárnya ügyeletes tisztje röviddel később pedig a katonai vizsgálóbizottság érkezett a szobába, hogy a tragédia részleteit megállapítsa. A hivatalos vizsgálat megállapította, hogy a tragédiát véletlen okozta, amelyért a tüzerkáplárt csak kis rész-

ben terheli felelősség.

Juszka tüzerkáplár arra oktatta a katonát, hogy kell ellátnia az őrszolgálatot és mi a teendője, ha posztja felé idegen ember közeledik, aki figyelmeztető kiáltásaira sem áll meg.

— Ebben az esetben — magyarázta a káplár — háromszor egymásután fel kell szólítani az idegent, hogy álljon meg. Ha nem áll meg — ekkor a szemléltető oktatás kedvéért egy revolvort vett a kezébe s a tüzerkatonára felé irányította — fegyver szegezel rá, célzol és rástűtöd. Amint magyarázta, a kezében levő revolverrel rögtön meg is mutatta, hogy kell ezt csinálni. Nem tudta, hogy a revolver töltve van. Megrántotta a ravaszt, a következő szempillantásban a fegyver eldőrtült és a golyó a fiatal katonára fejébe fúródott. A tüzelet, mint ahogy legfeljebb gondatlanságból okozott emberölésről lehet szó, nem vették őrizetbe.

Fiuruhában béresnek szegődött be és eljegyezte a falu legszebb lányát egy bjelina leány

Sid község különös szenzációja

Noviszadról jelentik: Sid község lakosságát különös eszt tartja izgalomban.

Május közepén egy *Milanovics Ljubica* nevű leány fiuruhába öltözve Sidre érkezett, hogy ott állást keressen. A leány *Torma Gábor* vagyonos sidi gazdálkodót kereste fel és arra kérte, hogy alkalmazza őt. A leány, akit nem ismertek fel, *Milanovics Ljubomir* néven mutatkozott be.

Torma Gábornak éppen szüksége volt egy béresre és a fiatal *Milanovics Ljubomirt* alkalmazta is. Az új béres gazdájának nagy meglepetésére véggezte a munkáját és még a legnehezebb mezőgazdasági munkáit sem riadt vissza. Senki sem vette észre, hogy *Milanovics Ljubomir* tulajdonképpen leány, aki vasárnapoként még a községbeli nagyvendéglőben megtartott táncmulatságra is eljárt és ott késő éjszakáig táncolt a falubeli leányokkal, utána pedig reggelig elmulatott a legényekkel, sőt hetenként egyszer meg is beretválkozott.

Milanovics Ljubomir később hevesen udvarolni kezdett a falu legszebb leányának *Kovincics Nevenkának*, egy vagyonos gazdálkodó egyetlen leányának, aki halálosan beleszeretett a fiu ruhában járó leányba. *Milanovics Ljubomir* meg is kérte a leány kezét és hiábavaló volt a leány szüleinek ellenkezése, a szép *Nevena* mindenáron felesége akart lenni az egyszerű béresnek. A szülők végre is beleegyeztek és a fiatalok az eljegyzést is megtartották.

A szépen indult szerelmi regénynek azonban váratlanul végeszakadt. A férfit elvetült ölé lány csütörtökön este az egyik sidi vendéglőben mulatott a barátjával, aki az éjszaka folyamán észrevette, hogy mulatozás közben eltűnt a pénztárcája. A gyanu *Ljubomirra* há-

ruft és a községi rendőrök testi motozást végeztek a béreslegényen. A rendőröknek már ekkor feltűnt a béres sajátos viselkedése. Bevitték a községházára és a rendőrszobán kiderült a rejtély: *Ljubomir* nem illu, hanem leány és a neve *Milanovics Ljubica*. A leány eladta, hogy azért öltött fiuruhát, mert gyalog tette meg az utat szülőfalujából Sidre és nem akarta, hogy utközben a legények alkalmatlankodjanak neki. Ez az ötlet annyira megtetszett neki, hogy tréfául megpróbálkozott, mint férfi állást kapni és miután ez sikerült, kitartott férfiszerepében.

A nyomozás során kiderült, hogy nem a leány lopta el a pénztárcát és ezért elbocsájtották a rendőrségtől és visszatoloncolták Bjelinára, ahol a szülei laknak.

M E G J E L E N T
A BUDAPESTI PANTHEON KIADÁSÁBAN

A NAGY KÁDER

MUNK ARTHUR REGÉNYE

Kapható a Bácsmezei Napló kiadóhivatalában és minden könyvkereskedésben.

A 440 oldalas kötet ára félve 48 din., díszkötésben 60 din

Az iparosok kívánságai az új ipartörvénnyel kapcsolatban

A noviszádi kamara iparosszekciójának értekezlete

Noviszadról jelentik: A noviszádi, kereskedelmi, gyáripari és iparkamara iparosszekciója vasárnap délelőtt a noviszádi kamara helyiségében Igyuski Péter (Szombor) elnöklésével ülést tartott, amelynek napirendjén két fontos tárgy szerepelt. Az iparosok azt kívánják, hogy az iparos ifjuság nivójának és szakképzettségének emelésére történjen intézkedések és hogy a már működő iparosok továbbképzésének kérdését is oldják meg. Hosszabb vita után, amelyben szubotical, noviszádi és szombori iparosok vettek részt, az ülés elhatározta, hogy a most készülő új ipartörvénytervezethez benyújtja a vajdasági iparosok kívánságait, amelyek a következők:

Inasokat csak hat elemi iskolai végzettséggel lehessen felvenni, az olyan iparágakban pedig, amelyek nagyobb intellektuális képzettséget követelnek, mint például a grafikai, fémöntő, építő, elektrotechnikai, műasztalos, berendezési stb. iparok, a tanoncoknak négy polgári iskolai vagy hasonló végzettséggel kell bírniuk. Azok a tanoncok, akik hat elemi végzettségűek, négy évig, a négy középiskolát végzetek pedig három évig tartoznak mint tanoncok dolgozni, tanoncidejük letelte után pedig segédi vizsgát kell tenniük. Ezekre a rendszabályokra elsősorban az iparosság nivójának emelése szempontjából és azért van szükség, hogy megakadályozzák az iparos pályák előzőnlését, mert a háború után nem volt szabályozva, hogy egy iparos hány segédet tarthat. Az értekezlet ezzel kapcsolatban azt javasolta, hogy amennyiben az iparos kvalifikált munkásokkal dolgozik, négy kvalifikált segéd után tartasson egy inast. Az iparosságokéknak három évi működésük után mesteri vizsgát kell tenniük a városokban és a járási központokban felállítandó bizottságok előtt.

Elhatározta még az értekezlet, hogy a mostani iparosok kvalifikációjának emelése érdekében a kamara területéről hat iparost küldenek külföldre különböző szakmákból, akik Ausztriában, Németországban, Franciaországban és Belgiumban három és hathónapos speciális tanfolyamokat hallgatnak s később mint előadók fogják vezetni azokat a tanfolyamokat, amelyeket a kamara a saját területén rendez.

Szenta város közgyűlése a magas ház- és földadó ellen

A pénzügyminiszteriumtól és a noviszádi pénzügyigazgatóságtól kérni fogják a ház- és földadó kivételek revízióját

Szentáról jelentik: Szombat délelőtt tartotta Szenta város rendkívüli közgyűlést Gyorgyevics Szlobodán polgármester elnöke alatt.

A polgármester felolvasta Mohácsi Pál városi képviselő és társai kérvényét, amelyel a városi rendkívüli közgyűlés összehívását kérték a házadó és földadó ügyében. Vuics József volt országgyűlési képviselő volt az első felszólaló, aki a követeléseket mondotta:

— A földadó a kataszteri tisztajövedelem harminc-négyszeresének tizenkét százaléka. A mai árak mellett a harminc-négyszeres szorzószám nem realis. A gazdaságosság valahogy csak birmá ezt a terhet, a földjeit talán ilyen földadó mellett sem kellene eladni, de minthogy a jövedelem nagyrészt adóba fizeti, az ipart és kereskedelmet teszi tönkre, ha annyira le kell csökkentenie igényeit, hogy a legszükségesebb cikkeket sem lesz képes megvásárolni. Hét millió dinárral több az idén a földadó, mint tavaly volt. Ez a teher mind a földművelő társadalomra, közvetve pedig a város akosságára nehezedik. A házadó is magas. Lehetetlen, hogy egyszerű nádfüvelés kis ház után vagy nagy bérpalota után háromszor annyi adót fizessenek, mint amennyit házház fejében kapnak a tulajdonosok.

Indítványozta a szónok, hogy lépjenek érintkezésbe Szubotica város elöljáróságával és a két város együtt járjon el a pénzügyminiszternél és a noviszádi pénzügyigazgatóságnál a ház- és földadó kivételek revíziója ügyében. Vuics Szávó csatlakozott Vuics József indítványához és beszédében felemeltette, hogy a várost a főgimnázium leépítése is súlyosan érintette. Indítványozta, hívják fel csatlakozásra az összes vajdasági városokat, hogy az egység és együttes akció nagyobb eredménnyel járjon.

Gyorgyevics Szlobodán polgármester kijelentette, hogy teljesen szolidaris a közgyűlés álláspontjával. Indítványozta, hogy a városok szövetségét is fel kell hívni intervencióra. Bejelentette ezután a polgármester, csodálkozik azon, hogy a közgyűlésen még azok sem jelentek meg, akik annak összehívását indítványozták. Kijelentette, hogy csak akkor lehet eredményes munkát produkálni, ha a képviselők a bizottsági ülések és a közgyűlések iránt lelkiismeretes érdeklődést tanúsítanak. Felszólította a képviselőket, hogy a jövőben fokozott mértékben gyakorolják kötelességeiket. Ezután Vuics József, Vuics Szávó és Pecarszky Milutin képviselőket felhívta, hogy beválasztották abba a küldöttségbe, amely a ház és föld-

adó ügyében illetékes helyen intervenálni fog.

Néhány kisebb ügy letárgyalása után a mezőgazdasági bizottság tagjaivá Vuics József, Vuics Szávó, Rudics Ignác, Megadja Mátyas és Lális Miladin képviselőket, póttagoknak Bózsó Jánost és Branovacs Szevén gazdasági tanácsnokot választották meg.

A közgyűlés tizenegy órakor ért véget.

HIREK

— **Időjárás.** A meteorológiai intézet jelentése szerint lanyha idő várható, a felhősödés átmeneti csökkenéssel, erősebb éjszakai lehűléssel és reggeli ködökkel.

— **A tartományi hivatalok számvevősegi vezetőinek értekezlete Noviszadon.** Noviszadról jelentik: Roguics Szilvákó noviszádi tartományi pénzügyigazgatósági inspektor, a dunai bánóság ideiglenes számvevősegi előadója, vasárnap mezebezzelére hívta egybe a bánóság területén lévő tartományi hivatalok számvevősegeinek vezetőit. Az értekezleten a bánóság pénzügyi kérdéseiről, főleg pedig a bánói hivatal költségvetéséről tárgyaltak.

— **Sztanojlović Sándor előadása a közép-európai gazdasági helyzetről.** Beeskerekről jelentik: Sztanojlović Sándor, a beeskereki kereskedelmi és iparkamara, valamint a bánói mezőgazdasági egyesület titkára pénteken előadást tartott a beeskereki földműves ifjusági egyesület nagytértermében a közép-európai gazdasági helyzetről. Ez alkalommal a terem teljesen megiegt földművesekkel, akik nagy érdeklődéssel hallgatták az előadást. Sztanojlović előadásában foglalkozott a mezőgazdasági termékek értékesítése körül nagy nehézségek okaival. Rámutatott arra, hogy Ausztria és Magyarország azelőtt egy vámuinót alkotott és a monarchia északnyugati része iparban, délkeleti része pedig mezőgazdasági termelésben volt fejlett. Így ezek a területek egymást kiegészítették, egymás szükségletét fedezték, egymásnak piacot teremtettek, a mezőgazdasági termékek csekély feleslegét pedig könnyű volt Németországban elhelyezni, amely főleg ipari állam volt. E vámeység helyén új államok alakultak és minden új állam arra törekedett, hogy belső szükségleteit ipari és mezőgazdasági téren egyaránt maga is elő tudja állítani. Így lett Csehszlovákia is agrárállam és Németország mezőgazdasága is fejlődött. Az egykori agrárterületekből lett államok, Jugoszlávia, Románia és Magyarország, mind igyekeztek iparukat fejleszteni, az ipari területek pedig mezőgazdaságukat. Ezáltal az ipari államok elestek az agrárállamokból volt fogyasztók egy részétől, viszont a mezőgazdasági államok tért vesztek a volt ipari területek piacán. Ehhez járult még az, hogy Észak- és Délamerika folyton növeli a megművelt területeket, úgy hogy a konkurrencia évről-évre fokozódik és előreláthatólag továbbra is fokozódni fog. Ezért a mi földműveseink helyzete is súlyosra fordult és termékeik értéke egyre kevesebb. Foglalkozni kell tehát azzal a gondolattal, milyen mértékben kellene mezőgazdaságunknak új orientációt keresni és gabonamagvak termelése helyett az ipari termények termelésére és az állattenyésztésre vetni magát. Foglalkozott ezután Sztanojlović az adóterhekkel és összehasonlítva a békebeli adóterheket a mostaniakkal, megállapította, hogy az adók aránytalanul megnövekedtek. Nagy hiba, hogy a földművesek nem számolnak a forgó tőkével és amint pénzhez jutnak, mindjárt újabb földet akarnak venni és adósságra is keverednek, holott forgótőke nélkül a termelés igen nehéz. Végül ismertette a szubotical mezőgazdasági kongresszus határozatait és figyelmeztette a megjelent földműveseket, hogy egység és racionális munkát és a termés racionális értékesítését csak úgy érhetik el, ha a nyugati államok mintájára szervezkednek egyrészt szövetségekben, amelyek a földművesek anyagi kérdéseit vannak hivatva megoldani, másrészt egyesületekbe, amelyek a mezőgazdasági politikát vannak hivatva irányítani.

— **Nem azonos.** Polyvas József novivrbászi lakos annak a közlését kéri, hogy nem azonos Pelyvas József asztalossegéddel, akit a budiszayai betörések elkövetésével vádolnak.

— **Az országos cionista szövetség új alelnöke.** Noviszadról jelentik: Locker Vilmos noviszádi kereskedő, a jugoszláviai cionista mozgalom egyik vezetőjét, az országos cionista szövetség alelnökévé választotta.

— **A horvátországi földművesek kiránduló csoportja Topolán és Kragujevácon.** Beogradból jelentik: A zagarjei földművesek háromszázötven főnyi kiránduló csoportja vasárnap Topolára és Kragujevára tett kirándulást. A kirándulók egyik csoportja Topolán koszorút helyezett Petár király sírjára, majd Mladenovácson találkoztak a Kragujevács felé utazó csoporttal és együtt folytatták útjukat Kragujevára, ahol a város vezetősége vacserát adott a vendégek tiszteltetére. Este a Szokoleanumban hangverseny volt, amely kitűnően sikerült. Hétfőn a horvátországi vendégek meglátogatják a kragujeváci arzenált.

— **Megnyílt Noviszadon Dobrovics Petár képlálása.** Noviszadról jelentik: Vasárnap délelőtt tíz órakor nyílt meg a noviszádi főgimnázium nagytermében ünnepélyes keretek között Dobrovics Petár festőművész kiállítása. A megnyitáson megjelentek a város társadalmának előkelőségei, többek között Mitrovics Zsiván tábornok, helyettes hadseregpáncsnok, dr. Borca Branisláv polgármester, Balugdzsics Mirkó főgimnáziumi igazgató, dr. Hadzi Koszta ügyvéd, dr. Mócs Sándorné, azonkívül számos beogradi és vajdasági vendég. A kiállítást Popovics Bránkó festőművész, beogradi egyetemi tanár és ismert műkritikus nyitotta meg hatóságok részvételével, amelyben megállapította, hogy Dobrovics Petár művészete nagy haladást mutat, úgyhogy Dobrovicsról bátran el lehet mondani, hogy a jugoszláv festők egyik legkiválóbb reprezentánsa. Párisi kiállításával is nagy sikert aratott, ami szintén nagy kvalitásait igazolja. Majd informatív előadást tartott arról, hogy Dobrovics a legújabb és legmodernebb irányt követi, képeit árnyékolás nélkül festi, erős temperamentummal és élénk színekkel dolgozik. A kiállításon Dobrovics legújabb művei kerültek bemutatásra. A legtöbb képe dalmát tájkép és tengerrészlet. A kiállítás egy hétig marad nyitva.

— **Halálozás.** Vasárnap reggel rövid szenvedés után huszonnégy éves korában Szubotican meghalt Mannheim Károlyné, született Reich Bözsi. Az elhunyt dr. Fischer Jákó és dr. Kalmár Elemér ügyvédek irodájának volt tisztviselője és a városban igen széles körökben ismerték és szerették. Halála váratlanul következett be és a tragikus haláleset az egész városban általános mély részvétet keltett. Temetése hétfőn délután három órakor lesz a Ciril Metod trg 3. szám alatti gyászházban. — **Noviszadról jelentik:** Balog Dezső, szül. Weisz Janny hatvanhat éves korában, boldog házasságának negyvennegyedik évében vasárnap reggel kilenc órakor Noviszadon elhunyt. Temetése hétfőn délután három órakor lesz a Laze Koszticsa ucca 13. szám alatti gyászházban.

— **Juriga Nándort felfüggesztették papi tevékenységétől.** Nagyszombatról jelentik: A nagyszombati apostoli adminisztratura legutóbb kiadott pásztorlevelében közhívré teszi Jantausch felszentelt püspök, hogy Juriga Nándor végszerdahelyi plébánost, a volt nemzetgyűlési képviselőt, papi funkcióitól felfüggesztette. Juriga nem misézhet és a szentségeket ki nem szolgálhatja és minden valószínűség szerint huzamosabb ideig tartó lelkigyakorlatot kell tartania egy szerzetesi házban.

— **Sulyos vasúli szerencsétlenség Dessauban.** Dessauból jelentik: Vasárnap reggel nyolc órakor a dessauai pályaudvaron kiskilott egy személyvonat. A mozdony és három vagon felborult, két utas és a mozdony fűtője meghalt. A mozdonyvezető, aki vigyázatlanságával előidézte a katasztrófát, öngyilkosságot követett el és meghalt.

— **A noviszádi szerb színházegyesület választmányi ülése.** Noviszadról jelentik: A szerb színházegyesület választmányja vasárnap délelőtt tíz órakor a város háza kis tanácstermében dr. Borca Branisláv polgármester, egyesületi elnök vezetésével ülést tartott, amelyen Vasziljevics Zsárkó színházgáto a színházról vajdasági működéséről tett jelentést. dr. Kirilovics Dimitrije titkár és Popov Alekszandar pénztáros pedig a színházegyesület működéséről számoltak be. Ezenkívül adminisztratív ügyeket intézett el a választmány. A szerb színházról szombaton fejezte be Csurgon vendégszeroplését és Sztaribeejejen szerdán kezdi működését az Antónia című szindarabban.

Mannheim Károly a maga és egész rokonsága nevében a mélyeséges fájdalom döbbenetével jelenti, hogy forrón szeretett, felejtethetlen, drága felesége, a legjobb hitves, szüleinek engedelmes, drága gyermeke, szerető testvér és rokon

MANNHEIM KÁROLYNÉ született REICH BÖZSI

életének 24-ik évében, ideális házasságának kilencedik hetében 1929 november 10-én reggel 7 órakor Szubotican rövid szenvedés után elhunyt.

A drága halottat f. hó 11-én hétfőn d. u. 3 órakor helyezük örök nyugalomra a szubotical izr. temetőben a Ciril i Metod trg 3. számú gyászházban.

Legyen nyugvása könnyebb, mint lithagyott szeretteinek élete.

Szubotica, 1929. november 10.

Mannheim Károly férje, Reich Ferenc és neje, sz. Gussmann Helén szülei, Mannheim Márk és neje, sz. Braun Gizella apósa és anyósa, Gussmann Adolfné sz. Beinbauer Ilka nagyanyja, Reich Andor, Kálmán Reich Margit, Reich Irén, Reich Vilma testvérei, Kálmán Imre, Reichné Weisz Hajnal, Mannheim Erzsike sógora és sógornője és a nagyszámú gyászoló rokonság.

SPORT

A Szand győzött a szuboticaí derbyn

A Zsak nagy győzelmet aratott a Villanytelep felett

A szuboticaí futballsport nagy napja a megszokott **Impozáns** külsőségek között, mintegy háromezer főnyi közönség jelenlétében zajlott le. A két rivális küzdelme, nagyjában kiegyensúlyozott erőviszonyok mellett a rutinizottabb SzAND mininális győzelmével végződött. Ezzel a győzelemmel a bajnokságot ledolgozta kétpontos hátrányát a Bácskával szemben és az első hely kérdése a SzAND-nak még hátralévő két mérkőzésén fog eldőlni.

Az erősen feljavult Zsak a várakozásnak megfelelően biztos győzelmet aratott a Villanytelep csapata

felett, amely ezúttal a vereséggel legalább az ősszel — végleg az utolsó helyre ragadt.

A bajnokság állása a vasárnapi eredmények után a következő:

1. Bácska	5	4	—	1	10:4	8
2. Sport	6	2	2	2	13:7	6
3. SzAND	4	3	—	1	9:5	6
4. Ferrum	5	2	1	2	7:7	5
5. Zsak	5	2	—	3	11:15	4
6. SzMTC	5	2	—	3	8:12	4
7. Villanytelep	4	—	1	3	3:11	1

Zsak—Villanytelep 5:1 (2:0)

Bajnoki mérkőzés, bíró **Krausz**. A vasutas csapat végig sokkal jobb volt, mint ellentéle és a nagyarányú győzelmet teljes mértékben megérdemelte. A játék nem mozgott magas nivón, de ennek ellenére is változatos és érdekes volt.

A vezető gólt a 16. percben szerezte meg a Zsak Ottenbacher beadásából Miatovics góljával, amit két perc múlva erős védelem hibából Takács II. góljá követte. Állandó Zsak-támadások közben Takács fölé lövte, majd Ábrahám védi kitűnően Takács II. lövését.

A II. félidő elején a Villanytelep is vezet néhány biztató akciót, majd ismét a Zsak kerül fölénybe és a 16. percben egy kapufára lövte szabadrugást Kunok a hálóba helyez. A 22. percben Pavicsevics megszerzi a vasutas csapat negyedik gólját. A Zsak most már állandó fölényben van, a Villanytelep védelme azonban

elkeseredetten védekezik. Két eredménytelen korner után a 41. percben ér el újabb eredményt a Zsak Pavicsevics lövéséből. Az utolsó percekben a Villanytelep támad és közvetlenül a befejezés előtt Kópasz szabadrugásból megszerzi csapatának a becsületgólt.

A két csapat felállítása a következő volt:

Zsak: Gál — Cvetkovics, Csiztai — Kenyeres, Budanovics, Zvekán — Takács II, Kunok, Miatovics, Pavicsevics, Ottenbacher.

Villanytelep: Ábrahám — Miskovics, Gabrics — Kópasz, Plancsik, Piszanic I — Ninsevics, Piszanic II, Balázs, Vörös, Csik.

A győztes csapatban Cvetkovics, Zvekán, Kunok, Pavicsevics és Miatovics tündek ki, míg a Villanytelep legjobb emberei Ábrahám kapus, Kópasz, Piszanic I és Csik voltak.

Szand—Bácska 1:0 (0:0)

Bajnoki mérkőzés, bíró **Padjen**. A nagy érdeklődéssel várt derby mérkőzés izgalmas hangulatban folyt le és érdekes küzdelmet nyújtott, de a meccs nivója alul maradt a két rivális előző találkozásainak színvonalán. Mindkét csapat rendkívül izgatottan játszott és csupán a védekezésben produkáltak az ellenfelek kiadvót. A csatársor játéka az idegesség nyomta rá bélyegét és az egész mérkőzésen alig produkáltak nagyvonalú akciót a támadások.

A mérkőzés általában egyenrangú ellenfelek küzdelmére mutatott és a támadásokból is egyenlő mértékben vették ki részüket az ellenfelek. A SzAND-nál a védelem, a Bácskánál pedig a hátsó játéka mutatott fel pluszt, míg a csatársor mind a két oldalán darabos, rendszertelen rögtönzésekre felelték el erejét és a befejezésekkel egyformán adósok maradtak. A Szand technikailag és rutin tekintetében némi fölényben volt, ezzel szemben a Bácska mindvégig nagyobb lendülettel fektet a játékba és lelkesedésével teljesen egyensúlyba hozta az erőviszonyokat, amelyeket az eldöntetlen eredmény fejez ki legizgalmasabban.

A SzAND csapata nem játszott ki jó formát és általában csak egyes részeit elégtették ki. Legjobb funkcionált a védelme, amely élén a meglepő biztos fellépésű **Ambrussal** nagyszerűen megállta a helyét. Ambrus számos biztos gólnak látszó lövést védett ki és a **Beleszlin—Ball** hátvédpar is fölényes tudással oldotta meg feladatát. A hátsó az egész idő alatt rendkívül ideges volt és sokat szalagált feleslegesen. Legjobb embere **Rengei** volt, aki végig egyenesen dolgozott, de inkább csak a védelemnek vált hasznára. **Held** szorgalmas volt és sok támadást akasztott meg, a csatársort azonban nem tudta foglalkoztatni, míg **Fischer** teljesen formán alul szerepelt. A csatársor kellő támogatás hiányában nem tudta magát foglalkoztatni. Csak egyéni rögtönzésekkel kísérleteztek a csatárok, amelyekből azonban hiányzott a kellő lendület és állg néhány próbálkozásuk jutott el a befejezéshez. A **Gabrics—Horváth** hátsó páros agilisabb és veszélyesebb volt, de az eredményesség tekintetében ők sem sokat produkáltak. **Kovács** ezáltal teljesen elhanyagolta irányító szerepét és sokat kalandozott hátul. A jobbszárny volt a csatársor és a csapat legvágósabb része. **Rateskovicsból** nemesak az önállóság, de a nyugodtság is hiányzott és egyetlen stopnja sem sikerült az egész mérkőzésen. Inotayt nem sokat foglalkoztatták, de nem is játszott ésszerűen és épen ezért nem boldogult a hálfijával.

A Bácskában is olyan hibák mutatkoztak, mint a SzAND-nál: nem volt egység a csapatban. Lendületben nem volt ugyan hiány, de akciót nem voltak terveztek és kapu előtt mindent elidegéskedtek a csatárok. **Katona** kapust nem állították nehéz feladat elé a SzAND csatárai, de dolgot nyugodtan végezte, a kapott gólt nem védhette. A **Polyakovics—Gubics** hátvédpar sokat mentett, míg a hátsó a várakozáson felül jól megállta helyét. Legjobb embere **Muszjin** volt, aki teljesen megbénította a SzAND jobbszárnyát és emellett jó labdákat adott a csatársornak. **Corkó** és

Kuluncsics agilitásukkal tündek ki. A csatársorban **Rudics II.** mutatott legtöbbet, társai azonban nem értették meg játékát. **Slezák** a neki jutott labdákat jó helyre adta, de a belső mindent elidegéskedtek. A két öszekötő soha sem volt a helyén, **Szuvaajdzsics** jobbszélő pedig sokat rontott.

A mérkőzésre Zágrébból delegált **Fábri** bíró pályából nézte végig a két csapat küzdelmét és dr. **Padjen** vezette korrekten és hozzáértéssel. Szigorú akart lenni és ennek tudható be, hogy sokszor feleslegesen avatkozott a játékba.

A két csapat a következő felállásban játszott:

SzAND: Ambrus — Ball, Beleszlin — Fischer, Held, Rengei — Inotai, Rateskovics, Kovács, Horváth, Gabrics.

Bácska: Katona — Polyakovics, Gubics — Muszjin, Corkó Kuluncsics — Szuvaajdzsics, Dэфreswill, Rudics II, Marcikics, Slezák.

A Bácska kezdi a játékot, amelyben nyomban a SzAND ragadja magához a kezdeményezést. A 3. percben Kuluncsics kornerét vét, amit Gabrics rosszul rug. A játékosok idegesek és mindkét oldalon sokat hitáznak. A SzAND mindjobban belemocogszik a támadásokba, amelyeket mindig a balszárny kezdeményez. Már három korner rug a SzAND és a kapusok még mindig nem kaptak lövést. Ambrus esik először keresztül a tűzkeresztségen. A 11. percben, amikor Marcikics éles lövést védi szépen, Fischer és Held megemérettéséből veszélybe kerül a SzAND kapu, de Beleszlin felszabadít. A játék most teljesen áll, még az elején diktált óvatosságot sem tartják meg a csapatok. A 13. percben Inotai remek korner rug, amit Rateskovics hátsó páros mellé fejei. Horváth lövése is mellé megy, majd a Bácska nyomul fel a 15. percben, amikor a bíró a játékot egy percre megszakítja **Köpunovics**, a Bácska miután elhunyt játékosának emlékeztetőre. A játék általában a mezőnyben folyik, de mindkét részről sokat hibáznak és sokat játszanak táncosra. A bíró is sürri aprólékoskodik és a csapatok nem tudnak belemocogni a játékba. Horváth 30 méterről próbál szerencsét, de lövése mellé megy, míg a késedelmeskedő Kovácsot Gubics szereli az utolsó pillanatban. Egy rosszul rugott Bácska-korner után kezd a játék élénkíteni. A Bácska gyors lefutásokkal néhányszor veszélybe hozza a SzAND-kaput, Ambrus azonban kitűnően véd. A 36. percben egy védésnél meg is sérül, de nem történik komolyabb baja. A játék nyílt, az utolsó percben a Bácska még egy kornerért ér el, de Szuvaajdzsics ezt is mögé rugja.

Szünet után a SzAND első támadását Gubics szereli. A SzAND frontban marad és néhány ügyes akciót vezetnek a csatárok. Az 5. percben Inotai jó labdát kap Rateskovicsól, de Muszjin szereli. A Bácska halt kirugását Held torja el, ugyeszen átmeteli Corkó fölé a labdát Rateskovicshoz, aki útszóra játsza Kovácsot, az öreg csatár néhány lépést tesz és védhetetlenül küld a labdát a balsarokba (1:0). A gólrá mindkét csapat fokozza a tempót és a játék változatosabbá válik. Előbb a Bácska, majd a SzAND ér el kornerét eredménytelenül. Mindkét csatársor kerül jó

helyzetbe, de nem boldogulnak a kemény védelmekkel. Az egész félidő hővelkedik izgalmas jelenetekben, a befejezést azonban mindig elrontják a csatárok és így az eredmény nem változik.

SzAND lb.—Bácska lb. 3:3 (2:1).

Zsak lb.—Villanytelep lb. 6:1.

Konobar—Tank 3:0 (2:0). II. osztályu bajnoki mérkőzés.

SZENTA

Testa—Szentai Radnicski 2:2 (1:1). A másodosztályu bajnokság derbyje. Az első félidő 3. percében Borbély István, a Radnicski centere lábát törte és a szentai csapat tíz emberrel játszotta végig a mérkőzést.

SZOMBOR

Vrbász SC—Szombori TK 2:1 (0:1). I. osztályu bajnoki. Bíró: Bogdanovics.

NOVISZAD

Juda Makkabi—Fruskagorac 3:0. A Fruskagorac nem jelent meg a pályán, mire a mérkőzést a Juda Makkabi javára igazolták.

Radnicski—NAK 2:0 (1:0). Barátságos. Mindkét gólt Mándics I. lőtte. Előzőleg lejátszották azt a tízenhárom percet, amely a bajnoki mérkőzésből, mint ismeretes, a sötétség miatt elmaradt. Ez a csonka mérkőzés eldöntetlenül végződött és így a végeredmény 4:3 a Radnicski javára.

Klein Jenő cég—Buchardt cég 3:1 (2:1).

BEOGRAD

BSK—BUSK 3:0 (1:0).

Jugoszlavia—Grahiesár 5:3 (0:3).

Szohó—Obilics 4:1 (2:1).

ZAGREB

Gradjanszki—Zseljeznicsar 1:0 (0:0)

HASK—Viktória 9:1 (3:0)

Concordia—Sparta 9:1 (2:0)

Sokol—Croatia 5:1 (1:0)

SZARAJEVO

Szavija—Borac 1:0 (0:0)

BUDAPEST

Ferencváros—Ujpest 2:1 (0:0)

Huszonöt ezer főnyi közönség előtt játszották le Ujpesten a magyar profibajnokság derbyjét. Az első percekben az Ujpest támad nagy lendülettel és a Ferencváros csak a harmadik percben kap lábra, de támadását Fogl III. szereli. Ezután Turai, majd Kohut és Bukovi lönek eredmény nélkül kapura. A 10. percben korner Ujpest ellen, a 12. percben a Ferencváros ellen. Általában a Ferencváros van fölényben. A 16. percben Takács II. két lépésről kapásból Acht kezébe löv. A 17. percben Aur lövését Siflis fogja. A mérkőzés óriási iramban folyik tovább. A 25. percben korner Ujpest ellen, a 27. percben Turai bombája a kapucé mellett süvit el. A Ferencváros marad továbbra is frontban, de eredményt nem tud elérni.

Szünet után először az Ujpest, majd ismét a Ferencváros támad. A 9. percben Siflis Spitz lábáról szedi le a labdát. A 16. percben Takácsot a kifutó Acht szereli. Ezután Mészáros szökteti P. Szabót, aki zavartalanul letut és gólt löv (0:1). Erős iramú játék következik, mind a két kapu többször van veszélyben. A 31. percben Turai—Tancos—Takács II. akciójából ez utóbbi kiegyenlít (1:1). A Ferencváros fölénye mindjobban kidomborodik. A 35. percben Fogl szabálytalanul szereli Turait, aki ugyancsak faulltal válaszol, mire a bíró mindkettőjüket kiállítja. A 44. percben Takács II. szökteti Tancost, akinek beadása a kapucérről pattan vissza, de a ráfutó Szédlacsek belövi (2:1).

Hungária—Kispest 1:1 (1:0). Általában a Hungária volt fölényben, de a csatársor ezt nem tudta kihasználni. Az első gólt a Hungária az első félidő 22. percében ér el Pihámi fejséjéből. A Kispest csak a második félidő 40. percében egyenlített, amikor Dudás szabadrugását Ujvári kiejti és Senkey II. belövi.

III. kerület—Bocskai 1:0 (0:0).

Budai Harihárom—Attila 0:0.

KAPOSVAR

Somogy—Bástya 1:1 (1:1).

PÉCS

Pécs-Baranya—Nemzetl 3:0.

A magyar profibajnokság állása. 1. Ferencváros 13 pont, 2. Ujpest 13, 3. Budai Harihárom 9, 4. Hungária 9, 5. III. kerület 9, 6. Bástya 8, 7. Bocskai 7, 8. Somogy 6, 9. Kispest 6, 10. Attila 5, 11. Pécs-Baranya 5, 12. Nemzeti 4 pont.

BÉCS

Ausztria—Hakoah 3:0

Rapid—Vienna 6:0

A BAJNOKSÁG

NAPLÓ-ra

bármelyik naptól kezdve lehet előfizetni s az előfizető részesül a könyvkedvezményekben

SLUŽBENI DEO

SUBOTIČKOG NOGOMETNOG PODSAVEZA

ZAPISNIK.

Sastavljen dne 29. oktobra 1929. god. u Subotici na sednici Upravnog Odbora subotičkog nogometnog podsaveza JNS-a.

Prišutni: Djordjević Jovan predsednik, Matejić Milorad podpredsednik II., Segediński Nestor tajnik I., dr. Singer Adolf, Zmak Matko, Piereš Stevan, Reister Karlo, Francišković Gušto i Krasić Mihajlo.

Odsutni: Milodanović Martin podpredsednik I., Skenderović Geza tajnik II., Brajković Sreten blagajnik, Nikolić Petar, Lampmann Franjo, Petljanski Borivoj i Nikola Maletin.

1. Čitanje zapisnika od 11. X. 929.

Upr. Odbor nakon čitanja ocvorljuje.

2. Dopis Bunjevačkog S. K. br. 113. 929. od 11. X. t. g. u komu traži izuzeće sav. sudije.

U. O. izdaje predmet predsedniku g. Djordjeviću s tim, da sprovede istragu protivu BSK, zbog nanetih uvreda i kleveta.

3. Dopis Senčanskog Radničkog u predmetu dozvole prij. utakmice sa Čuruškim S. K. 13. X.

U. O. utakmicu dozvoljava.

4. Postupak protivu S. K. Poštari zbog neudovoljena pozivu Pošl. Odbora putem služb. glasila (od 11. X. 929.)

U. O. nakon sprovedenog izvidjaja donosi sledeću odluku:

Kažnjava se Poštanski S. K., Subotica sa ukorom u smislu § 52. K. P. JNS-a.

Razlozi:

U. O. konstatuje, da se Poštanski S. K. nije odazvao pozivu P. O. od 11. IX. 929. objavljeno u služb. glasilu, u predmetu izdanja igrača Matije Kiš-a za S. K. Ferum, nego se odazvao tek na poziv U. O.-a od 14. X. 929. br. 242. 929.

U. O. ne može uzeti u obzir odbranu Poštarskog S. K. gde tvrdi, da je izdao spomenutog igrača izravno klubu za koji se prijavio, ne može se uzeti u obzir, jer je Poštanski S. K. morao bezuvetno odgovoriti onom forumu, koji ga je pozvao.

Za olakšavajuću okolnost uzelo se to, da Poštanski S. K. nije bio kažnjavan za slični prestup.

O gornjoj odluci se izveštava Poštanski S. K. putem služb. glasila.

5. Dopis Sekcije ZNS-a u komu moli, da se upozori St. Kanjiški AC, da uredi svoje mreže na голу.

U. O. upućuje I. sekretara, da izda pismeni nalog St. Kanjiškom AC-u u vezi prijave Sekcije ZNS-a.

6. Prijava St. Bečejskog Radničkog S. K. protivu N. D. Soko, zbog ne izdavanja svog igrališta radi odigranja prv. utakmica.

U. O. upućuje I. sekretara, da sprovede istragu do naredne sednice.

7. Prijava Odžačkog S. K. protivu Senčanskog AC-a zbog dugovanja svote od Din. 260.—

U. O. obavezuje Senčanski AC, da u roku od 3 dana podmiri dugovanje, u protivnom se suspenduje.

8. Istraga protivu N. D. Soko Mol, zbog nastalog incidenta na utakmici Soko—Radnički, Senta odigranoj dne 29. IX. t. g.

U. O. nakon sprovedene istrage konstatuje, da je incident na spomenutoj utakmici prouzrokovao u glavnom zbog toga, što odnosnu utakmicu nije vodio sav. sudija, usled čega su obe momčadi počnile više nepravilnosti.

U. O. naređuje N. D. Soko, Mol, da se u interesu sprečavanja svakog daljeg incidenta na svom igralištu, ima strogo pridržavati naređenja ovog podsaveza, t. j. ima za svaku utakmicu prethodno tražiti dozvolu od ovog podsaveza na odigranje iste, kao i da ima na svaku utakmicu tražiti delegiranje sav. sudije. Osim toga N. D. Soko, Mol ima se pobrinuti, da u buduće uvek ima na svakoj utakmici dovoljan broj redatelja, da bi na ovaj način incidenti mogli biti sprečeni u svakom slučaju.

U slučaju, da N. D. Soko ne udovolji ovom naređenju najsavešnije U. O. će mu zabraniti dalje igranje sa sav. klubovima.

9. Dopis S. K. Tri Zvezde u predmetu dozv. prij. utakmice sa Slavijom, Osijek 20. X. t. g.

U. O. utakmicu dozvoljava.

10. Dopis Pačirskog S. K. u predmetu dozvole prij. utakmice sa S. K. Sokolom iz Sombora dne 20. X. 929.

U. O. utakmicu dozvoljava.

11. Dopis Pačirskog S. K. u komu moli uputstvo u pogledu prinadležnosti sav. sudija prilikom vođenja utakmica.

U. O. upućuje I. sekretara, da izda potrebno uputstvo.

12. Dopis Eugena Doranića iz Zagreba u komu moli spisak internac. utakmica i imena predsednika i tajnika I. ovog podsaveza.

U. O. upućuje I. sekretara, da udovolji traženju g. Doranića.

13. Referat I. sekretara u stvari saziva redovne glavne skupštine JNS-a na dan 24. XI. t. g.

U. O. uzima na znanje.

14. Dopis Bajmačkog AC-a u predmetu dozv. prij. utakmice sa ŽAK-om dne 20. X. t. g.

U. O. utakmicu dozvoljava.

15. JNS-a br. 715/928—29. u predmetu molbe SAND-a u kojoj je tražio izuzeće sav. sudija gg.: Kujundžić, Mazić, Vuković i Stipić.

U. O. uzima na znanje i upućuje I. sekretara, da ovaj zaključak JNS-a objavi u služb. glasilu ovog podsaveza u celosti kako sledi:

*Tit. Subotički Nog. Podsavez

Subotica.

Poštovana gospodo!

Savezno s Vašim dopisom od 4. o. m. br. 199/929—

20. odnosno dopisom SAND-a od 3. o. m. kojim traži,

da mu se za utakmice, koje on odigrava ne delegiraju sav. suci gg. Mazić, Kujundžić, Vuković i Stipić, saopćit nam je, da smo pozvali ZNS-a, Zagreb, da imade narediti svojoj sekciji u Subotici, da se traženju SAND-a imade udovolji a u smislu principijelnog zaključka skupštine JNS-a.

Stavljajući Vam gornje do c. znanja time, da tom izvestite interesirani klub.

Dr. Riboli s. r., tajnik.

16. Dopis S. K. Tri zvezde u predmetu dozv. prij. utakmice sa SANI-om dne 27. X. t. g.

U. O. utakmicu dozvoljava.

17. Dopis Medjklubskog Odbora, Sombor br. 166/929. od 20. X. 929. u komu saopštava, da Soko ne udovoljava njegovom pozivu u predmetu dugovanja Senčanskom AC-u.

U. O. upućuje I. sekretara, da pozove M. O. na izveštaj, kako je S. K. Soko pozvat, da li preporučim, ili običnim dopisem.

18. Dopis Somborskog S. U.-a putem M. O.-a broj 199/929. od 20. X. t. g. u stvari kazne igrača Špreicera (Somb. S. U.)

U. O. upućuje I. sekretara, da ponovo urgira celu stvar kod JNS-a.

19. Dopis Sportiste, Beograd u komu moli pretplatu Din. 40.— za mesec okt., nov. i dec. 929.

U. O. upućuje svog blagajnika, da ovu svotu označi odmah.

20. Dopis Sub. ŽAK-a br. 67/929. od 23. X. 929. u komu moli, da se sve pošiljke u buduće šalju na adresu P. Gregorić šef stanice.

U. O. uzima na znanje.

21. Dopis M. O.-a, Sombor br. 194/929. od 22. X. t. g. u predmetu saslušanja g. F. Lampmana člana U. O.-ra.

U. O. uzima na znanje.

22. Dopis S. K. Radničkog, Kula u predmetu ne dobivanja redovno služb. glasila.

U. O. rečava, da služb. glasilo ima čitati svaki klub bez obzira na to da li ga dobija ili ne, jer je nemoguće kontrolisati ko dobija, a ko ne.

23. Brzovaj VSC-a u predmetu kazne igrača Šmidta i Feth-a.

U. O. upućuje I. sekretara, da izda potrebno uputstvo VSC-u.

24. Čita se opširna izjava g. Lampmana člana Upr. Odbora u predmetu rada pojedinih članova M. O.-a.

U. O. zaključuje, da se sprovede istraga do naredne sednice.

Ujedno se jednoglasno konstatuje, da je na svojoj sednici, održanoj 6. IX. t. g. uputio Kazn. Odbor ovog podsaveza da sprovodi istragu, u vezi incidenta 1. sept. t. g. u Somboru, bez posredovanja Medjklubskog Odbora.

Istovremeno se konstatuje, da je Kazn. Odbor na svojoj sednici od 6. IX. t. g. pogrešno doneo zaključak, da se istraga sprovodi sa M. O.-om, jer je U. O. striktno naložio K. O.-u, kako je već to gore spomenuto, da se istraga sprovodi bez M. O.-a u Somboru.

25. Dopis Bačkogradiškog AK-a u komu se žali protivu St. Kanjiškog AK-a zbog dugovanja Din. 300.—, koja svota je nastala prilikom odigranja prv. utakmice dne 20. X. 929.

U. O. upućuje I. sekretara, da sprovede istragu do naredne sednice.

26. Dopis BSK-a u komu saopštava, da je društvo kaznilo igrača Budanović Grgu, sa 6 meseci zabranom igre.

U. O. dostavlja predmet Kazn. Odboru s tim, da sprovede istragu.

27. Brzovaj VSC-a u komu protestuje protivu delegiranja sav. sudije g. Boroša na prv. utakmicu dne 27. X. 929.

U. O. uzima na znanje i odobrava postupak I. sekretara, koji je odmah posredovao kod ovd. Sekcije ZNS-a, da se sudija odredi, kao da je odredio sportskog nadzornika.

28. Brzovaj S. K. Dulcisa u komu moli sportskog nadzornika u Sentu na prv. utakmicu dne 27. X. 929.

U. O. uzima na znanje i odobrava postupak I. sekretara, koji je odredio na odnosnu utakmicu sportskog nadzornika.

29. Dopis S. K. Sub. Hajduka u komu prijavljuje S. K. Sub. E. Centralu zbog nenastupanja na prij. utakmicu dne 27. X. 929.

U. O. upućuje I. sekretara, da sprovede istragu do naredne sednice.

30. Dopis JNS-a br. 739/929. od 24. X. t. g. u stvari otpustnice igrača Romoda za S. K. Soko, Sombor.

U. O. uzima na znanje i dostavlja ceo predmet Poslovnim Odboru na dalji postupak.

31. Dopis S. K. Tri Zvezde u komu dostavlja sašlučanje isključenog igrača Filzi.

U. O. dostavlja predmet Kazn. Odboru kao tamo špaldajeti.

32. Dopis Beogr. Lop. Podsaveza br. 3559. od 26. X. 929. u stvari otpustnice igrača Djukića.

U. O. dostavlja predmet P. O. kao tamo spadajući.

33. Dopis Somb. S. U. u komu saopštava, da će podneti žalbu protiv odluke U. O.-a u stvari kazne igrača B. Majera.

U. O. uzima na znanje.

34. Dopis S. K. Somborskog Sokola u komu moli da se dugujuća svota Senčanskog AC-u u iznosu Din. 310.— odbije prilikom odigranja prv. utakm. u proletoj sezoni obzirom na slabo materijalno stanje kluba.

U. O. donosi sledeći zaključak:

Upućuje se Senčanski AC, da u vezi njegove prijave br. 16/929. od 26. IX. t. g. da odbije dugujuću svotu po S. K. Sokolu (Sombor) prilikom odigranja

Egy császári gyermek dadája, Chie-Ko. Okuno asszony, egy tokiói egyetemi tanár felesége részesebb abban a japán nőre nézve nagy megtiszteltetésben, hogy a császárnő újszülött gyermekét szoptatassa. Japánban ugyanis, ósrégi szokás tillia a császárnőnek a szoptatást. Képünkön a császári daika látható két gyermekével, amelyek közül a fiatalabb napra egyidős az újszülött hercegnővel.

prv. utakmice u proletoj sezoni.

Ovakvu zaključak se morao doneti obzirom na slabo materijalno stanje S. K. Sokola.

35. Dopis Sub. Hajduka u predmetu dozvole prij. utakmice sa S. K. E. Centr. 27. X. 929.

U. O. utakmicu dozvoljava.

36. Izveštaj sportskog nadzornika g. Šefčiča sa prv. utakmice Senčanski AC—Dulcis S. K. od 27. X. 929. g.

U. O. upućuje I. sekretara, da sprovede istragu do naredne sednice, zbog nepristojnog ponašanja vodstva SAC-a prema delegiranom sportskom nadzorniku.

37. Molba igrača Pavla Harmat (Konobarski AC) u komu moli nastup na svima prij. i internac. utakmicama.

U. O. nastup dozvoljava od 28. XI. t. g. na prij. i internac. utakmicama.

38. Dopis VSC-a br. 84—1929. u stvari dugovanja SMTC-a svotom od Din. 300.—

U. O. upućuje I. sekretara, da sprovede istragu do naredne sednice.

39. Predlog I. sekretara, da se zamoli JNS. u smislu principijelnog zaključka JNS-a, da odredi delegiranje sudija na prv. utakmicu SAND—Bačka iz drugog podsaveza.

U. O. predlog usvaja i određuje, da se pročitan dopis dostavi JNS-u i ovdješnji Sekciji ZNS-a.

40. Predlog I. sekretara, da se odredi sportski nadzornik u Sentu na prv. utakmicu 3. XI. t. g.

U. O. određuje predsednika g. Jovana Djordjevića.

41. Prijava S. K. »Kosovo«, V. Kikinda protivu Senčanskog AC-a zbog dugovanja svotom od Din. 650.— koja je nastala prilikom odigranja prij. utakmice, dne 1. sept. 929.

U. O. nakon sprovedenog izvidjaja donosi sledeću odluku:

Obavezuje se Senčanski AC da u roku od 14. dana podmiri dugovanje S. K. Kosovu, Vel. Kikinda u iznosu Din. 650.— (šeststopeneset).

Razlozi:

U. O. konstatuje iz sviju spisa, da je Senčanski AC faktično zaključio prij. utakmicu sa S. K. Kosovu uz oštetu od Din. 1300.— Da SAC duguje S. K. Kosovu 650.— dokazuje najbolje sama priznanica izdata po blagajniku Senč. AC-a dne 25. X. 929.

Odbrana Senčanskog AC-a gde kaže da je prošle godine odigrao jednu utakmicu za Din. 650.— u V. Kikindi s tim, da će S. K. Kosovo dati revanš za istu svotu, ne odgovara stvarnosti, jer se ustanovljava, da je Senčanski AC prilikom odigranja prij. utakmice u Vel. Kikindi dne 29. VII. 928. dobio u gotovom novcu Din. 637+143.— ukupno Din. 780.— osim toga dobio je u naturi večeru za 14 osoba, kao i autobus u V. Kikindi na igralište i natrag.

Iz ovih razloga valjalo je doneti ovakvu odluku, o čemu se izveštava Senčanski AC putem službenog glasila, s tim, da u određjenom roku udovolji nalogu ovog podsaveza i o tomu obavesti podsavez, u protivnom će Upr. Odbor postupiti protivu Senčanskog AC-a najstrožije.

42. Prijava St. Kanjiškog AC-a protivu S. K. Radnički, Senta u stvari dugovanja Din. 234.— prilikom odigranja prv. utakmice dne 9. VI. 929.

U. O. donosi sledeću Odluku:

Obavezuje se Senčanski Radnički S. K. na isplatu Din. 234.— St. Kanjiškom AC-u iz sledećih razloga: Upr. Odbor konstatuje, da je St. Kanjiški AC krenuo dne 9. VI. iz St. Kanjije u 16 sati 01 min. a stigao u Sentu — u koliko voz nije imao zakašnjenje — u 16 sati i 39 min. Utakmica je bila zakazana u 17 čsova.

Momčad St. Kanjiškog AC-a nije bila u stanju za 20 min. otići sa stanice na igralište i pripremiti se za igru.

Iz ovih razloga je valjalo doneti gornju odluku o čemu se izveštavaju: 1. St. Kanjiški AC, 2. S. K. Radnički Senta s tim, da u roku od 14 dana podmiri dugovanje St. Kanjiškom AC-u.

43. Prijava sav. suca g. Šefčiča sa prv. utakmice Odžački S. C.—Somb. G. D. odigranoj dne 6. oktobra tek. god.

U. O. upućuje I. sekretara, da sprovede istragu.

I. sekretar.

Nestor Segediński s. r.

A szerelem tanárának válópöre

Szabad-e a férjnek lélektani okból
megverni a feleségét?

Chikagóból jelentik: Feltűnést keltő előadásokat tartott néhány hónappal ezelőtt Chikagóban Harry Saxon professzor a szerelem különböző problémáiról. Az előadásokat főleg hölgyek látogatták tömegesen, akik zajosan ünnepezték az előadót. Az előadásokkal egyidejűleg hatalmas könyvet is kiadott a tudós: *A szerelem vezérfonalai* címen. Egy fiatal chikagói hölgy Maud Wilhelm, szorgalmasan járt az előadásokra, jegyzeteket is készített róla és elejétől végig olvasta a hasznos vezérfonalat is. Ezekután úgy érezte, hogy miután elméletben már megtanulta a szerelmet, némi gyakorlatra is volna szüksége, természetesen a tudós gondos és szakszerű vezetése alatt.

Fogta magát tehát, felkereste Saxon professzort és felkérte a gyakorlati oktatásra. Egyben meg is hívta ebédre, hogy bemutathassa szüleinek. Míngyárt az elején olyan jól ment minden, hogy már kétheti ismeretség után házasságot is kötött a lelkiismeretes tanár és a szorgalmas tanítvány. Ugy látszik azonban, később a tanulmányok nivója nagyon leromlott, mert most a fiatal hölgy három hónapi házasság után válópört indított férje ellen.

— Allhogy megházasodtunk, — hangzik a válókereset — férjem több ízben minden különösebb ok nélkül megvert.

A professzor ezzel szemben azzal védekezik, hogy ezek a bántalmazások nem sértő szándékkal történtek, hanem csupán lélektani tanulmányok voltak, amelyekről említést tett a vezérfonalak: »A mézeshetek szórakozásai« című fejezetében. Az asszonyja azonban ennek ellenére is teljesen kiábrándult férjéről, ragaszkodik ahhoz, hogy abbahagyja szerelmi tanulmányait és feltétlenül válni akar.

Kié vagy, mondó kié...?

Érdekes plágiumpör Párisban
a Ramona miatt

Párisból jelentik: A párisi *Club du Faubourg* választott bírósága érdekes ügyet tárgyalt, amelynek középpontjában a híres Ramona-dal a múlt év slágeré állott.

A dalt a múlt évben Mabel Wayne kisasszony, egy amerikai zeneszerző adta ki s ő sziperte be a világsiker horribilis jövedelmét. M. I. Landeroin francia komponista régebben pert indított a francia bíróság előtt Wayne kisasszony ellen, hivatkozva arra, hogy a Ramona melódiája az ő szerzeménye. Miután a törvényszéken az ügy már hónapok óta húzódott, Landeroin Páris legelőkelőbb művészklubját, a *Club du Faubourg*-ot kérte fel, hogy állapítsa meg egyezik-e a Ramona melódiája az ő szerzeményével, amelyet 1905-ben komponált és 1908 áprilisában és májusában többször is bemutatott a Concerts Rouges hangversenyteremben. Landeroin a klub választott bíróság előtt zongorán lejátszotta szerzeményét, aztután megszólal a gramofon és felhangzott a Ramona-dal.

A választott bíróság egyhanguan megállapította, hogy a két melódiá teljesen egyezik. A bíróság tagjainak felháborodását még fokozta, amikor a választott bíróság egyik tagja, Leon Daniloff zeneszerző szintén bejelentette, hogy Mabel Wayne kisasszony tőle is lopott egy melódiát. A bíróság tagjai annyira felháborodtak, hogy az amerikai követség elé akartak vonulni, hogy tiltakozzanak Wayne kisasszony zenei lopásai ellen. Ezt a tervet azonban mások csillapító szavainak hatása alatt ejtették.

GELATINE

legjobb márka — legolcsóbb áron
KEMIKÁLIJA NOVISZÁD
Arse Teodorovića ulica 7

Pál Béla

cégbejegyzett bizományos

Bizományi fatelep Subotica,
Daničićev (Palički) put 10. — Telefon 649.

Állandó bizományi raktáron tart:
búkk, gyertyán-, kevert hasáb- és gömbfát, ugyszintén aprított-fát, továbbá poroszszentet és kokszt, melyet mindenkor rendelkezésre a legolcsóbb napi áron házhoz szállít

A SZENTENDREI BIRÓ

A NAPLO PÁLYANYERTES REGÉNYE

IRTA: ARÁNYI JENŐ

Ez a gondolat megtetszett Pérónak. Háboru nélkül is hadakozni lehet, megbosszulhatja a fiát meg a társait, karácsonyra talán bő zsákmánnyal, gazdagon mehet haza a családjához. Az egyszerű sem jutott az eszébe, hogy amit Jövő akar, az tulajdonképpen egy cseppet sem jobb, mint amit a törökök csinálnak, vagyis közönséges rablás, csak épen hogy ők nem közvetlenül a néptől, hanem a rablóktól akarják elrabolni a rabított holmit, anélkül, hogy arra gondolnának, hogy azt vissza kellene adni az igazi gazdájának... Jövő egy szóval se hívta őket, de éppen ebben volt a dolognak az ingere és reggelre kelve maguk a szerbek ajánlkoztak föl. Jövő lesz a vezér, de Péro az alvezér. Csak azt kötötték ki, hogy most már ne vegyenek föl másokat és valami halvány sejtéssel, összehesztelés nélkül is egyakarattal elhallgatták a királytól kapott aranyakat.

*

Jövő vagy Bürkös valahol Tolna tájékán akadt össze a két cimborával. Azok néhány rövid hét alatt kétszer gyujtották fel Nagyfalut, nyolctíz betörés, gyilkosság, utonállás után megyérmegyére szöktek, végre amikor a szekszárdi ispán lefogatta őket, éjszaka kiásták a tömlőc falát és elbujdostak a Sió nádásába. Farkas a farkast, bagoly a bagolyt sötétben is felleli, a Ferkó lován megszökött Jövő még Pakson tuladván a papiripán, ott bukkant a két jómadarra a reves zombékok közt. Azóta: tres faciunt collegium... Okos flu volt a kém, szaporán járt az esze meg a nyelve, hamarosan rábeszélte Gergőt meg Andrást, hogy jöjjenek vele Szerbiába. Az most a senki ország, török meg tatár martalócok dúlnak szanaszét, könnyül lesz ott azok mellett nekik is halászatni a zavarosban.

Péro úgy számított, hogy karácsonyra haza megy, zsákmánnyal vagy dícsőséggel, kielégített bosszúval, de hát ember tervez, sokszor azonban nem az Isten, hanem a sátán végez.

2.

Hédervári László egri püspök nagy érellyességgel indult át Gömörbe, ahol is Rimaszombat várát- városát akarta elsőnek megtisztítani a huszítaktól. Derék hada élén ő maga állott, lobboldalról azonban igyekezett magát minden támadás felől biztosítani, nehogy a törnai vagy ujmegeyi városokból meglepessék. Ezért egy kisebb, de meglehetősen erős sereget indított a kassai utra, azzal a paranccsal, keressék az érintkezést Rozgonyi Sebestyén balszárnyával, esetleg Zudar Simonnal. Ebben a csapatban volt Lőrinc pap a nagyfalusakkal, akik közül bizony több mint a fele elesett már az első tűzpróbánál, Szinna alatt. Fekete Mihály úgy verekedett, mint az oroszlán és olyan éber volt, akár a róka. Perényi Antal, a kis csapat vezetője hamarosan észrevette a legényt és elismerése feléül egyre súlyosabb és egyre veszélyesebb feladatokra küldte. Mihály emberlil megfélemlt a rabizott dolgoknak, úgy hogy amikor száz kisebb-nagyobb csatározás után Zsolca vívásánál nyilvánzó furta át a combját, akkor a maga szekerén küldte be Kassára a premontrei atyákhoz ápolásba.

Itt fekkdt Mihály jóval kisasszonynap utánig, addig tartott, amíg a kassai felcsér minden tudományos igyekezete ellenére lábra tudott állani és kézbe tudta venni azt a nehéz pallost, amit egy csehtől vett el és ami most a legkedvesebb fegyvere volt.

Sétálgatva fűrésztötte a testét-lelkét a hernád-völgyi ősz langyos sugaralban, ragyogásában, üdőségében. A szép és nagy város körül kedves ligetek, mosolygó völgyek ölen gondozott gyümölcsösök, a Tátra felől türemlő balzsamos levegő, nagyon tetszettek Mihálynak, aki nem tudott betelni a nézelődéssel és a mindenféle kínálkozó friss források vizével. Álmában sem látott ő még ilyent, csak ezen a vonuláson Egertől idáig, azt álmában sem hitte, hogy ilyen gyönyörű is lehet az ősz. A tlkkadt, kiégett őszi tarló helyett, ami ilyenkor már sivárrá és kietlenné teszi az alföldet, itt még többnyire áll a zab, hullámszik a tatárka, gyermekfejnyi fontos almák mosolyognak az óriási fákon, ökölnyi aransár-

ga besztercei szilva mint finom hólyagtömlőbe zárt csurgatott méz, olyan hívogató, olyan édes és illatos.

Mindég derült ég mosolyog a boldogságnak erre a szigetére, ahol a nép kedélye is olyan, mint a feletté tündöklő levegő: tiszta, átlátzó és kedves. A Hernádtól a Tarca völgyén fel a Szekesőig; talán sehol olyan szép őszök nincsenek, talán sehol annyira epedve, olyan ünneplélekkel nem várják az őst, mint itt. Hiszen szép a tavasz is, millió viráglával, amikor messziről illatosak az erdők a piros-zöld szőnyeggé sűrűsödött szamócától és a ligetes bozóttá erősödött málna érett gyümölcsének a szagától, szép a nyár is, akármilyen rövid és gyönyörű, sok örömet rejtő a tél, akármilyen hosszú, mégis az ősz a legkedvesebb.

Hosszu vászoncsikok fehéredtek a Hernád partján, szorgalmas takácsok pompás lenszövései ragyogtak a napon: oda szokott kijárogatni Mihály. Szeretett beszélgetni ezekkel a mindig jókedvű, sok világot bejárt mesteremberekkel, akik cöhhük sok szabadalma, a maguk sok polgári jussa ellenére sosem voltak gögősek, hanem szivesek és barátságosak, vendégszeretők és adakozók.

De ha Szent-Mihály tornyában megkondult a vészharang, akkor a vetélőorsót, a kalapácsot, a saraboló kést meg más békés szerszámot a sutba dobták a békés kedvükkel együtt, akkor kard, dárda, íjj meg buzogány került elő és ment ki-ki a maga kijelölt helyére a bástyákra. Nem is sokszor foglalta el ellenség Kassa városát fegyverrel, hanemha csellel vagy árulással.

Készülődött volna már Mihály, haza vagy a táborba, de amoda még korai volt a menetel, emide még későn. Nem tudta senki, merre hadakozik László püspök. Annyit tudtak a kassaiak, hogy Eperjesen Wawra ül, a Giskra egyik alvezére és azt is hallották, hogy Bártfán Zudar Simon az ur.

Éppen egy héttel Mihály nap előtt löcsei borkereskedők, kocsmárosok jöttek, hogy majd a mihálynapi bucsúra érkező hegyaljaiaktól megvásárolják a télire való borokat, ezektől hallotta Mihály, hogy Rozgonyi Sebestyén átkelt a Branyiszkon és most már alighanem Eperjes előtt áll. Most hát tudta, merre kell mennie és most már hiába marasztalták. Csalogatták, várja meg még ezt az egy hetet, sohase látott ő még akkora sokadalmat, olyan vidámságot, mint a kassai bucsu, meg hát az ő saját nevenapja is akkor lesz, de Mihály nem maradt, elkészönt a zárdától elbucszott az ujjanon szerzett jóbarátaitól és megindult a sóvári uton Eperjes felé.

3.

Uros, amint bátorságosnak vélte a kimozdulást, előjött a fűzesből és elhagyva a Temes folyását, a diófacsoport irányába indult, hogy majd eljusson Temesvárra. A diófák alatt ott találta a Kádár-család szétszört holmijának a maradékait, de embert már nem talált, még a nyomukat sem, széthörták szegényeket a réti farkasok, bozótbeli rókák. Harmadnap öreg estén vergődött be a Hunyadiak városába, de a várórségen kívül semmiféle hadat, átvonuló sereget nem talált. Meg is mondták neki, hogy nincs errefele magyar sereg, Szilágyi Szeged alá vitte a maga maradékait, a becskeréki meg becsel szerb fegyveresek pedig már előbb hazaszéledtek.

Kiéhezve, lerongyolódottan, borzongató emlékekkel a lelkében, keserű fájdalommal a szívében, tanácstalanul és fegyver nélkül, üres tarisznyával a hátán és egy rézpolturával a zsebében: leült a piactéren, hogy majd ott alszik valahogy. Egy füves kis helyet talált, az üres szörtarisznyát a feje alá gyűrte és szanaszét folyó gondokkal, amiket sehogyan se tudott egy irányba fogni, felbámult a csillagatlan égre, amelyen tunya felhők lögtak, várva a láthatatlan jelet, amelyikre majd megindítják vizeiket,

(Folytatása jövő vasárnap)

A „Pyram-paszta“ sok dobozában bádoglap van elhelyezve „Chaplin“ és „Pat i Patachon“ felirattal, melyek ellenében egy igen érdekes gyermekjátékot szolgáltat ki az eladó

LIFKA-MOZI

Hétfő, kedd, szerda

METRO HIRADÓ

Események a világ minden tájáról

SUSZTERINAS

Burleszk 2 felvonásban

HARY LIEDTKE, ITA RINA

Detektiv Hary

Londonban, Párisban, Brüsszelben készült luxusfilm. A cirkuszi gummikirály lányának és egy hódító megjelenséi szalondetektívnek szerelmi története.

NYILT-TÉR

Felkérjük azokat a kereskedőket és háztulajdonosokat, akiknek üzlete vagy háza a Jelačićeva utcában, a Strosmajerova utcában és a Karadjordje trgen valamint azok mellékucskáiban van, hogy a piac áthelyezése ügyében november 11-én hétfőn este fél 9 órakor a Lloydban megtartandó értekezleten saját érdekükben megjelenni sziveskedjenek.

Subotica, 1929. november 8.

13272

Az összehívók.

Utazó

a bánati és szerémségi fűszereknél évek óta kitűnően bevezetve, képviselést keres fixum vagy jutalék ellenében. — Allandóan uton vagyok, saját autómmal. Szives megkereséseket „541“ jelígre Jugoslovija, Beograd, címre kérek

13273

Cipők kereskedők figyelmébe!!!

Az idén először!

Gyártunk vászoncipőt gumitalppal!

Tekintse meg először kollekciónkat és árainkat, azután vásároljon! Cipőink minősége elsőrendű, formájuk tökéletes, árak mérsékelt

18271

„Rekord“

Első Jugoszláv Gumiárugyár, Leskovác

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy más 1 dinár, vastagbetűs és emezsált háttérrel számú. Legnagyobb apróhirdetés ára 10 dinár. Csak felhívogzott jellegű leveleket továbbítunk. Kérdésfeloldásokhoz válaszbélyeg mellékelendő.

FOGLALKOZÁS

Képviseletet keresünk Jugoszlávia minden községébe új, kiváló üzlet részére. Magas fizetést és jutalékot adunk. Jelentkezés személyesen vagy levélileg Trgo-vačko Produzeće Beograd, Kolarčeva 10/1 balra.

Cukrárszögédet, aki a szakma minden ágában jártassággal bír és mint segéd legalább kétévi gyakorlatot tud igazolni, keres Gyuris-cukrászda, Martonos.

Mosást otthon olesón vállalok. Beogradski put 14.

Fiatall fényképészségűnő november 15-ikére állást keres a Bácskában. Szives megkereséseket „Foto“ jelígre a kiadóhivatalba kér.

13213

Pincér- és cselédhelyező ügynőség keres és ajánl mindennemű elsőrendű személyzetet. Freudfeld Viljem, Pančevo. 12970

Kereskedősegéd a textilszakmából felvétetik. Sombori előnyben. Ajánlatok a referenciák és a fizetési igények megjelölésével a kiadóba küldendők „Textil“ jelígre. 13282

VÉTEL-ELADÁS

Kifogástalan kis 5 HP Wanderer autó eladó vagy nagyobb kocsira elcserefélném. Cím a kiadóban. 13287

Irodaberendezést, esetleg csak íróasztalt — amerikai előnyben — keresek megvételre. Cím a kiadóban. 13305

Téli alma

belfleur, kapható Piukovics József központi irodájában Jelačićeva ulica 4. 13263

Nemes, fajtiszta gyümölcsfákat, díszcserjéket, bokor és futórzsákát őszi szállításra ajánl a Vajdaság legregibb kertészete. Kérje őszi árjegyzékünket. Bednarz-féle kertészet, Stara Kanjiža. 12351

Házhelyek, kisebb-nagyobb házak a kertvárosban eladók Rutthaynál, Lelenc-ház mögött. 13064

Össz 20.000 darab 1 éves lacseméle (őszi és sárgabarack) garantált fajtiszta kicsinyben és nagyban, azonkívül cca 24.000 darab nyókerező szőlővessző eladó. Érdeklődni lehet a Munka kiadóhivatalában, vagy a helyszínen özvegy Pertich Ernőnével Subotica, Kopunovičeva ulica 66. Vermes-telep. SzAND-pályával szemben. 12318

VÁROSI MOZI

Hétfő — szerda

Számika az Olympiádon mint biciklibajnok

Főszereplő:

SAMY COHEN

A fekete patak lovagja

Főszereplő: TOM MIX

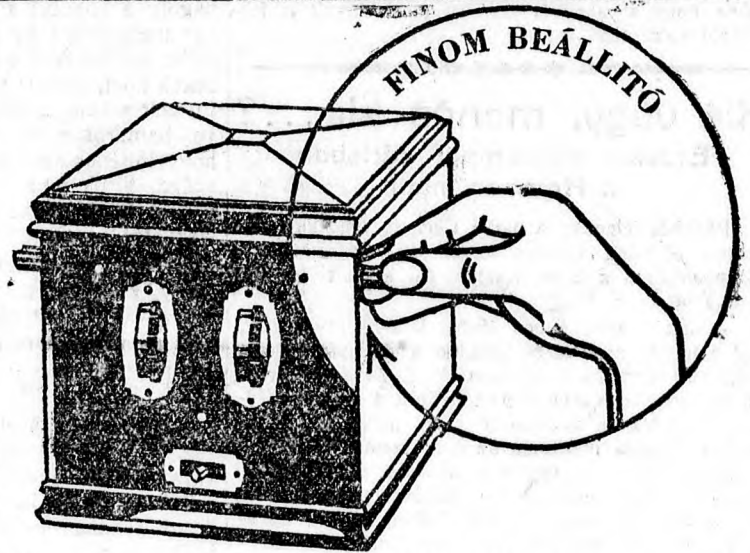
Fényképészeti műtőrem előnyösen berbeadó Hell, Novibecsej. 13307

Két szoba-konyhás lakás kiadó Cara Lazara ul. 43. 13330

Ha reumájától szabadulni akar, használja a világ-szerte elismert póstyáni

iszapot. Kapható gyógyszerárakban és drogériákban. Postai szétküldés Blum gyógyszerár, Szubotica, főpostával szemben. 11070

Butorozott szoba konyhával és kamrával azonnal kiadó. VII., Hadzičeva ul. 13175

Ugyanolyan tökéletes vétel

mint a legdrágább rádiókészülékkel

TELEFUNKEN 30W

3-csőves városi vevőkészülék

finom beállítással

Közvetlenül a világítási áramhálózatra kapcsolható!

A közelfekvő állomásokat magasantenna nélkül veszi!

Torzításmentes vétel 7 1/2 oktávon!

Bekapcsolás egy gombnyomással

Ára a megfelelő Telefunken-csővekkel együtt

3090 dinár

Hallgassa meg a Telefunken 30W-t vétel-kényszer nélkül a legközelebbi rádióüzletben

TELEFUNKEN

A legregibb tapasztalat - A legmodernabb konstrukció

Jugoslavenski Siemens A. D., Beograd, Kr. Aleksandra 8

Képviselek minden nagyobb városban

Olcóbb lett a petróleum

Értesitem a t. vevőközönseget, hogy a világítási szezon kezdetével a petróleum árát

jelentékegyen mérsékeltem

Kőrösi Géza

gyarmatárkereskedés Rudič ul. Tel. 513

Beogradban

a város központjában, igen jól bevezetett

pékség

burekműhelyei

más vállalkozás miatt eladó. Megfelelő tökével rendelkező reflektánsok forduljanak a

LUCERNA JURIS céghez, Beograd, Terazije 7 Telefon 7-06 13231

Lakás, egyszobás, közel a villanytelephez, azonnalra kiadó. Parčićeva ul. 13053

Anderl-Rogge elismerten elsőrendű

Leánynevelőintézet

GRAZ — Lessingstrasse 19 Telefon 29—93 Szünnidei otthon is. — Felvilágosítás, prospektusok

Parkett-gyári hulladék **I-a tűzifa** 100 kgr.-ként 31 dinár. Nagybeni vétel-házhoz szállítva 31 dinár. Nagybeni vétel-nél nagy árengedmény **J. Vujković i Drug** Szubotica Tel. 6-69